

PRITARTA
Alytaus Jotvingių gimnazijos
mokytojų tarybos
2017 m. rugpjūčio 31 d.
protokolu Nr.N-11

PATVIRTINTA
Alytaus Jotvingių gimnazijos
direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 31d.
įsakymu Nr. V1-101

ALYTAUS JOTVINGIŲ GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I.BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus Jotvingių gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka parengta, vadovaujantis Ugdymo programų aprašu, Pagrindinio ugdymo ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais, ir reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimą, įsivertinimą, kontrolinių darbų krūvį.

2. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą.

3. Vartojamos sąvokos ir terminai:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Testas – kompleksinis žinių patikrinimas iš vienos ar kelių skyrių/temų, trunkantis vieną pamoką.

Kontrolinis darbas – ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas dalyko programos dalies (temos, kelių temų, skyriaus, logiškai vientisos dalies, savarankiškai išmoktos dalies) išmokimui patikrinti. Jo metu negalima naudotis papildoma medžiaga ir konsultuotis su draugais ar mokytoju. Kontroliniai darbai, trunkantys visą pamoką, rašomi tik pagal kontrolinių darbų grafiką, užfiksuotą elektroniniame dienyne bei mokytojų kambaryje esančioje lentelėje. Su kontrolinių darbų turiniu bei vertinimo kriterijais mokiniai supažindinami iš anksto.

Kontrolinių darbų aplankas (rekomenduojama) – segtuvas, kuriame kaupiami mokinio kontroliniai darbai, įsivertinimo lapai ir kuris vienus metus (arba ilgiau) saugojamas dėstančio mokytojo kabinete, kad būtų galima sekti daromą pažangą.

Savarankiškas darbas – paskirtų užduočių atlikimas, naudojantis informaciniais šaltiniais, trunkantis visą pamoką arba dalį pamokos. Vertinami nebūtinai visi mokiniai.

Žinių patikrinimas – apklausa raštu ar žodžiu, trunkanti iki 15-20 minučių.

Pamoka – mokytojo organizuojama nustatytos trukmės kryptinga mokinių veikla, kuria siekiama įgyti tam tikrų Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklos bendrosiose programose numatytų kompetencijų.

Projektinė veikla (rekomenduojama) – mokymo (-si) metodas, įtraukiantis mokinius į aktyvų problemos sprendimą ir padedantis ugdyti Bendrosiose programose numatytas kompetencijas.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Vertinimo tikslas – padėti mokiniui mokytis; apibendrinti mokymosi pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę ir tuo remiantis priimti pagrįstus sprendimus; tobulinti vertinimo ir įsivertinimo formas ir būdus bei juos formalizuoti dalykų metodinėse grupėse.

5. Vertinimo uždaviniai:

5.1. Padėti mokiniui pažinti save, suprasti mokymosi stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų rezultatus, planuoti tolesnę pažangą.

5.2. Padėti mokytojui įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus.

5.3. Suteikti mokinių poreikius atliepančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

6. Vertinimo nuostatos:

6.1. Vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais.

6.2. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai.

6.3. Vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.

6.4. Vertinama individuali mokinio pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

7. Vertinimo principai:

7.1. atvirumas ir skaidrumas;

7.2. pozityvumas ir konstruktyvumas;

7.3. objektyvumas ir veiksmingumas;

7.4. informatyvumas.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

8. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, suprantamais kriterijais.

9. Mokytojas planuoja vertinimą, atsižvelgdamas į mokinių pasiekimus ir galias, remiasi išsilavinimo standartais.

10. Mokytojas numato vertinimą privalomų dalykų, pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių ilgalaikiuose planuose.

11. Mokytojas mokiniams vertinimo kriterijus, formas ir metodus pateikia ir aptaria per pirmąją savo dalyko pamoką kiekvienais mokslo metais pasirašytinai. Individuali mokytojo vertinimo tvarka laikoma aplanke kabinetuose.

12. Naudojamas formalusis vertinimas, pagrįstas išsilavinimo standartais, brandos egzaminų programomis, ir neformalusis vertinimas, pagrįstas vertinimo, informacijos kaupimo, fiksavimo ir

informavimo būdais, kai mokytojas kaupia informaciją užrašuose (apie atliktus namų darbus, aktyvų darbą pamokoje, socialinius įgūdžius, iniciatyvumą ir kt.)

13. Pagal vertinimo tikslus taikomi tokie pagrindiniai vertinimo vienas kitą sąlygojantys tipai: **apibendrinamasis, diagnostinis bei formuojamasis.**

REKOMENDUOJAMA FORMALIOJO (APIBENDRINAMOJO) VERTINIMO TVARKA

Formalusis (apibendrinamasis) vertinimas - vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.				
Vertinimo būdas	Vertinimo turinys	Trukmė	Vertinimas	Pastabos
Kontrolinis darbas, testas	Savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas patikrinti, kaip įvaldyta dalyko programos dalis (tema, kelios temos, skyrius, logiškai užbaigta dalis, savarankiškai išmokta dalis ir pan.).	Ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės.	<ul style="list-style-type: none"> • Pažymys nuo „1“ iki „10“, įrašant į dienyną pažymį. • Įskaityta/neįskaityta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jo metu negalima naudotis papildoma medžiaga ir konsultuotis su draugais ar mokytoju. • Kontroliniai darbai, trunkantys visą pamoką, rašomi tik pagal kontrolinių darbų grafiką, užfiksuotą elektroniniame dienyne bei mokytojų kambaryje esančioje lentelėje. • Su jų turiniu ir vertinimo kriterijais mokiniai supažindinami iš anksto. • Mokinys supažindinamas su taisytu darbu. • Gali būti naudojamas formuojamasis ir diagnostinis vertinimas. • Mokiniai, nedalyvavę kontroliniame darbe, privalo atsiskaityti individualiai susitarę su mokytoju
Savarankiškas darbas –	Paskirtų užduočių atlikimas, naudojantis informaciniais šaltiniais.	Visa pamoka arba dalis.	<ul style="list-style-type: none"> • Pažymys nuo „1“ iki „10“, įrašant į dienyną pažymį. • Įskaityta/neįskaityta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertinami nebūtinai visi mokiniai. • Gali būti naudojamas formuojamasis ir diagnostinis vertinimas.
Žinių patikrinimas	Apklausa žodžiu ar raštu, skirta patikrinti konkretaus dalyko žinių taikymą.	15 – 20 minučių	<ul style="list-style-type: none"> • Pažymys nuo „1“ iki „10“, įrašant į dienyną pažymį. • Įskaityta/neįskaityta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Laikas žinomas iš anksto, bet gali būti ir neskelbiamas. • Tokie darbai tarnauja kaip grįžtamoji informacija

Bandomasis egzaminas	PUPP ir Brandos egzaminų pavyzdinės Bandomųjų egzaminų užduotys.	Trukmė priklauso nuo parengtų PUPP ir Brandos egzaminų pavyzdinių užduočių trukmės.	<ul style="list-style-type: none"> • Pažymys nerašomas. • Taikomas diagnostinis vertinimas 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 klasėje Bandomieji egzaminai padeda mokiniams įsivertinti ir pasirengti PUPP patikrinimui; • 4 klasėje – Brandos egzaminų užduotys padeda mokiniams įsivertinti ir tinkamai pasirinkti egzaminus bei ruoštis jiems. • Bandomųjų egzaminų data ir laikas sutariami dalykų metodinėse grupėse. • Naudojamas diagnostinis vertinimas.
Įskaita	Išeita tema, temos dalis, pusmečio/metų mokymasis.	Mokytojo ir mokinio susitarta ir administracijos patvirtinta data.	<ul style="list-style-type: none"> • Pažymys nuo „1“ iki „10“, įrašant į dienyną pažymį. • Įskaityta/neįskaityta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Taikoma keičiant pasirinkimus 3-4 –je klasėje; • Ir kitais atvejais.
Ilgalaikės užduotys	Projektai, referatai, tiriamieji darbai, kūrybiniai darbai, pasisakymai, dalyvavimai konkursuose, renginiuose, olimpiadose, praktiniai darbai.	Dalyko mokytojo nuožiūra.	<ul style="list-style-type: none"> • Pažymys nuo „1“ iki „10“, įrašant į dienyną pažymį. • Įskaityta/neįskaityta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gali būti naudojamas formuojamasis ir diagnostinis bei neformalusis vertinimas. • Integruoti ilgalaikiai darbai ir trumpalaikiai projektai gali būti vertinami tų dalykų mokytojų, kurių dėstomi dalykai integruojami į užduoties turinį.

REKOMENDUOJAMA DIAGNOSTINIO VERTINIMO TVARKA

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti ilgalaikius mokymosi tikslus ir tolimesnes galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus, diferencijuojant ir individualizuojant ugdymo veiklą.			
Vertinimo turinys	Vertinimo formos	Informacijos apie vertinimą <u>pateikimas</u>	Pastabos
<ul style="list-style-type: none"> • 1-2 ir 3-4 klasėje mokslo metų pradžioje (2-6 savaitę) gali būti vertinamos žinios, jų taikymas, gebėjimai pagal standartų lygmenis ar PUPP ir Brandos egzaminų instrukcijas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertinama pažymiu nuo „1“ iki „10“, įrašant į dienyną pažymį. • Vertinama pažymiu nuo „1“ iki „10“, neįrašant į dienyną. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mokiniais žodžiu ir įrašant į dienyną. • Pagal poreikį tėvams, klasės auklėtoji, mokyklos administracijai susirinkimuose ir pasitarimuose pristatoma diagnostinio testo rezultatų ataskaita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mokytojas diagnostinio vertinimo rezultatais naudojasi sudarydamas detaliuosius ir/ar dienos planus, diferencijuodamas ir individualizuodamas ugdymo veiklą. • Dėl diagnostinių testų vertinimo susitariama metodinėse grupėse arba mokytojo nuožiūra.

**REKOMENDUOJAMA FORMUOJAMOJO VERTINIMO TVARKA
INDIVIDUALIOS MOKINIO PAŽANGOS STEBĖSENA**

<p>Formuojamasis vertinimas – tai nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, grįžtamasis ryšys, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytis ir analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.</p>			
Vertinimo turinys	Vertinimo formos	Informacijos apie vertinimą pateikimas	Pastabos
<p>Vertinamos mokinio pastangos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokų lankymas; • pasiruošimas pamokai; • namų darbų atlikimas; • aktyvumas pamokoje; • gebėjimas dirbi komandoje; • veiklos veiksmingumas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vieną kartą (ar kitaip) per pusmetį įrašomas įvertinimas už mokinio pastangas, lankomumą, tinkamą pasiruošimą pamokoms, namų darbų atlikimą ir kt. • Grįžtamosios informacijos suteikimas, diskutuojant, aptariant, patariant; • Rekomenduojamas mokinių įsivertinimas. 	<p>Oficialiai informacija neskelbiama, vertinimas nesiejamas su pažymiu, nes tokio vertinimo paskirtis - padrašinti, paskatinti mokinius ugdymo proceso metu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dalyko mokytojas individualiai nustato ir susitaria su mokiniais dėl formuojamojo vertinimo kriterijų bei formų. • Dalyko mokytojai sutaria su mokiniais ir /ar metodinėse grupėse dėl įsivertinimo formų.

REKOMENDUOJAMA NEFORMALIOJO VERTINIMO TVARKA

Neformalusis vertinimas – tai mokinio bendrųjų ir specifinių gebėjimų, asmeninių savybių vertinimas formaliojo ugdymo procese bei neformaliojo vaikų ugdymo veikloje, socialinėje veikloje, mokinių savivaldoje			
Vertinimo turinys	Vertinimo formos	Informacijos apie vertinimą pateikimas	Pastabos
<p>Vertinami mokinio bendrieji ir specifiniai gebėjimai, asmeninės savybės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokinio motyvacija; • Geras dalyko mokymasis; • Mokinio padaryta pažanga; • Kūrybiškumas ir originalumas atliekant užduotis; • Technologijų taikymas; • Žinių ir gebėjimų panaudojimas socialinėje veikloje; • Savarankiškumas ir atsakingumas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Delegavimas į olimpiadas ir konkursus, projektus; • Delegavimas į mokinių savivaldas mokyklos, miesto ir šalies mastu; • Vertinimo suteikimas, diskutuojant, aptariant, patariant, pagiriant, paskatinant; • Padėkos už akademinis pasiekimus; • Padėkos už socialinę veiklą; • Ekskursijos; • Mokinio socialinės veiklos aplankas (portfolio). 	<p>Oficialiai skelbiama informacija apie pasiekimus ir laimėjimus. Vertinimas dažniausiai nesiejamas su pažymiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dalyko ar neformaliosios veiklos mokytojas individualiai nustato ir susitaria su mokiniais dėl neformaliojo vertinimo kriterijų, formų, pasiekimų bei įsivertinimo aplankų. • Dalyko mokytojai sutaria su mokiniais ir /ar metodinėse grupėse dėl delegavimo į olimpiadas ir konkursus tvarkos. • Gimnazijos administracija priima sprendimus dėl kitų vertinimo formų.

15. Kontrolinio darbo skyrimo bei vertinimo ir įsivertinimo tvarka:

15.1. I-II gimnazijos klasių mokiniams per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas.

15.2. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniais aptariama kontrolinio darbo struktūra, tikslai, vertinimo kriterijai.

15.3. Kontrolinių darbų datos fiksuojamos kontrolinių darbų grafike ir elektroniniame dienyne.

15.4. Mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, turi teisę ir privalo atsiskaityti su mokytoju sutartu laiku.

15.5. Rekomenduojama, kad mokinio kontroliniai darbai kaupiami kontrolinių darbų aplankale (kontrolinių darbų sąsiuvinyje).

15.6. Mokytojas rekomenduoja įsivertinti atliktą kontrolinį darbą: „+“ sekėsi puikiai, „+ -“ – sekėsi vidutiniškai, „-“ visiškai nesisekė.

16. Rašydami pažymius mokytojai turi laikytis vieningumo principų:

16.1. Vertinimas turi būti orientuotas į šiuos bendruosius nurodymus:

„10“ – (puikiai), kai užduotis ar atsakinėjimas atliktas be klaidų;

„9“ – (labai gerai), kai užduotis ar atsakinėjimas iš esmės yra atliktas labai gerai, tačiau yra neesminis netikslumas ar suklydimų;

„8“ – (gerai), kai užduotis visiškai atlikta, tačiau yra keletas suklydimų ar klaidų;

„7“ – (pakankamai gerai), kai atliktoje užduotyje yra keletas netikslumų ar klaidų;

„6“ – (patenkinamai), kai padarytos klaidos ar suklydimai leidžia suprasti užduoties rezultata;

„5“ – (pakankamai patenkinamai), kai mokinys teisingai atliko pusę gautos užduoties ir 50 procentų užduoties atliko gerai;

„4“ – (silpnai), kai mokinys pusėje atliktos užduoties padarė neesminių klaidų, dėl kurių galima įžvelgti mokinio bandymų;

„3“ – (blogai), kai negalima užduoties atlikime surasti bent vieno teisingo atsakymo ar teisingos minties;

„2“ – (labai blogai), kai negalima suprasti, ką mokinys bandė užduotyje padaryti;

„1“ – (nieko neatliko), nes mokinys atsisakė atsakinėti ar nebandė atlikti užduoties neturėdamas pateisinančios priežasties.

16.2. Užduotis, kuriose renkami taškai, rekomenduojama vertinti laikantis vertinimo kriterijų skalės:

0-9%	1
10-19%	2
20-29%	3
30-40%	4
41-54%	5
55-64%	6
65-74%	7
75-84%	8
85-95%	9
96-100%	10

16.3. Kontrolinius darbus, ypač bandomuosius egzaminus, parengtus pagal PUPP ar Brandos egzaminų modelius, rekomenduojama vertinti laikantis PUPP ir brandos egzaminų vertinimo instrukcijų.

16.4. Formalaus vertinimo dažnis:

Klasė	Pamokų skaičius per savaitę					
	1	2	3	4	5	6
Minimalus pažymių skaičius per semestrą						
1-4	3	4	4-5	5	6	7

16.5. Pirmąsias dvi rugsėjo savaites nepatenkinami pažymiai nerašomi.

16.6. Specialiųjų poreikių mokiniai ugdomi pagal modifikuotas ir adaptuotas programas, jie atlieka individualias užduotis ir vertinami už jas 10 balų sistema bei atsižvelgiant į daromą pažangą. Jeigu specialiųjų poreikių mokinys nedaro pažangos, dėstantis mokytojas privalo konsultuotis su vaiko gerovės komisija dėl mokinio ugdymo (si).

V. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

17. Pusmečio pažymys vedamas skaičiuojant visų dienyne įrašytų to pusmečio pažymių aritmetinį vidurkį ir atsižvelgiant į padarytą pažangą.

18. Metinis pažymys vedamas skaičiuojant visų dienyne įrašytų I pusmečio ir II pusmečio pažymių vidurkį, atsižvelgiant į padarytą pažangą ir nuorodas:

I pusmetis	II pusmetis	Metinis	Papildomas darbas = metinis	Įskaita	Metinis po įskaitos (vidurkis)
4	5	Ip + II p visų įrašytų pažymių vidurkis	---	---	---
Neįsk.	6	Neįsk.	----	Įskaita už I pusmetį	(Įsk. + 6):2
6	Neįsk.	Neįsk.	----	Įskaita už II pusmetį	(6 + Įsk.):2

19. Vedant pusmečio, metinį pažymį laikomasi aritmetinio vidurkio bei apvalinimo taisyklės – 0,5 apvalinama iki 1.

20. Informacija apie mokinio pasiekimus ir pažangą įskaita vertinamuose dalykuose kaupiama mokytojo užrašuose.

21. Klasės vadovas pusmečio (metų) pabaigoje užpildo ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių pažangos ir pasiekimų ataskaitą, mokymosi apskaitos suvestinę.

22. Direktoriaus pavaduotojai ugdymui rengia mokinių koncentrų mokymosi pasiekimų ir pažangos ataskaitas, kurias pristato ir aptaria vadovų susirinkime, Mokytojų tarybos posėdyje.

VI. MOKINIŲ IR TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

23. Mokslo metų pradžioje dalykų mokytojai su mokiniais aptaria bendrąją mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, dalyko vertinimo metodiką, individualios pažangos stebėsenos būdus (mokiniai pasirašo, jog susipažino su vertinimo tvarka dienyne).

24. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne.

25. Atsakinėjant žodžiu įvertinimas pateikiamas argumentuotai tos pačios pamokos metu, atsakinėjant raštu - pagal tikrinamojo darbo specifiką, bet ne vėliau kaip per 2 savaites.

26. Mokinių pamokų lankomumo priežiūros tvarkos aprašas reglamentuoja Alytaus Jotvingių gimnazijos mokinių pamokų lankomumo priežiūros būdus, lankomumą prižiūrinčių asmenų ar jų grupių funkcijas ir atsakomybes, praleistas pamokas pateisinančias priežastis (patvirtintas mokytojų tarybos posėdyje 2011 m. rugpjūčio 31 d., protokolo Nr.)

27. Alytaus Jotvingių gimnazijos komunikavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ir jų informavimo tvarkos aprašas reglamentuoja komunikavimo ir informavimo turinį, formas, būdus ir sistemingumą (2009-08-31, dir.įsak.nr.V1-72).

